

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lajin pesien ja munien hävittämistä

Hakija

Anticimex Oy.

Asia

Lupahakemus kalalokin pesien ja munien hävittämiseen Kone Industrial Oy:n tontilta Hyvinkäällä, Uudellamaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kalalokin pesien ja munien hävittämiseen Kone Industrial Oy:n tontilta Hyvinkäällä, osoite Läntinen Yhdystie 210, 05800 Hyvinkää. Hakemuksen liitteenä on kartta tontista ja haettavasta lupa-alueesta. Lupaa haetaan kolmelle vuodelle 2024–2026 1.4.–31.7. väliselle ajalle, koska ongelma on jatkuva ja uusiutuva. Lupaa haetaan kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Lintujen peloton ja aggressiivinen käytös muna- ja poikasvaiheen aikana voi aiheuttaa ihmisille terveysriskin lintujen hyökätessä ihmisten päälle. Myös lintujen ulostetta voi kulkeutua työntekijöiden ja vierailijoiden kengissä aiheuttaen terveysriskin. Kustannus voi olla tuhansista euroista satoihin tuhansiin euroihin. Myös H5N1-virus voi muodostua merkittäväksi terveysuhaksi.

Lupaa haetaan koko pesimäjaksolle. Heti alusta alkaen sovitulla tehtaan alueilla suoritetaan tarkastuskäyntejä 2–3 kertaa viikossa. Alkuvaiheessa myös tarkastetaan pelotteiden kunto ja huolletaan ne. Kattoalueella käytettävien lippusiimapelotteiden määrää tullaan lisäämään ja niiden paikkoja tullaan vaihtamaan viikon-kahden välein, jotta kalalokit eivät tottuisi niihin. Eri tehtaan osat kierretään tarkasti ja varmistetaan, ettei pesinnän aloituksia olisi alueella. Erityisesti kattoalue ja ns. rauhallisemmat reuna-alueet tarkastetaan erityisen huolellisesti.

Hakemus koskee myös munien hävittämistä. Kalalokit tekevät uuden pesän hyvin nopeasti hävitetyn pesän paikalle ja pesintävaiheen ollessa käynnissä yksilöt munivat vaikka paikalla olisi vain muutamia risuja. Tällöin pesän hävittäminen tai siirto ei välttämättä tuota haluttua tulosta vaan joudutaan tilanteeseen, jossa on toimenpiteistä huolimatta pesäaiho ja munia.

Kohteen tontti on ns. täyteen rakennettu, eikä alueella ole sopivia ja rauhallisia paikkoja, johon kalalokkien pesät voitaisiin siirtää, joten lupaa haetaan pesien hävittämiseen. Tontin ulkopuolella on sopivia pesimäpaikkoja runsaasti.

Pesintöjä on yritetty torjua ennalta. Tunnetut pesäpaikat, kuten tupakka- ja pyöräkatokset on suojattu tuligeelillä, sähkökiskoilla katon reuna-alueilla, kattoalueilla on käytetty lippusiimapelotteita ja lintupiikkejä. Ns. kattokierroksia on tehty vakioidusti ja säännöllisesti useamman kerran viikossa, joilla on tarkoitus ennaltaehkäistä pesinnän aloitusta (mm. vuoden 2023 poikkeusluvan turvin). Pelotteilla ja esteillä on alueellisesti pieni hyöty. Esim. pyörä- ja tupakkakatosten alueella ei ole enää pesintöjä tuligeelipelotteiden takia. Kalalokit ovat siirtyneet toisaalle, jolloin ko. alueella ei ole tapahtunut hyökkäyksiä. Vuoden 2023 poikkeusluvan turvin pystyttiin toimimaan ennaltaehkäisevästi ja tilanne pysyi rauhallisena. Ainoa vaaratilanne muodostui

rajanaapurina toimivan yrityksen alueella pesineen kalalokin pesinnän onnistuttua. Pesäpaikka oli parkkialueen läheisyydessä, jossa emolinnut käyttäytyivät erityisen aggressiivisesti ihmisiä kohtaan. Kohde on hyvin iso pinta-alaltaan, eikä kaikkia paikkoja pystytä pelotteilla ja esteillä saamaan sellaiseen tilaan, etteivät kalalokit pysty pesimään alueella. Ongelman aiheuttaa myös kalalokkien paikkauskollisuus ja pitkäikäisyys. Samaiset lintuyksilöt pesimään alueella vuodesta toiseen ja etsimään uusia ja vaihtoehtoisia pesäpaikkoja.

Pesien hävittämisellä ei ole hakijan mukaan vaikutusta kalalokin suojelutasoon, sillä Lajin uhanalaisuusarvio on ollut pitkään LC. Hakijalla on ollut rengastuslupa (n. 6000 rengastusta), jonka myötä varmistetaan, että toimenpiteet kohdistuvat vain kalalokkiin. Alueella ei pesi esim. kalatiiroja tai harmaalokkeja, eikä muita lokkilajeja.

Alueelle on aiemmin myönnetty poikkeuslupa VARELY/2377/2023. Luvalla sai poistaa kalalokkien pesät ja munat kattoalueelta. Uuden luvan sisältö on samankaltainen, mutta lupaa haetaan myös ns. maantasan alueelle, jotta voidaan poistaa mahdolliset kalalokkien pesät myös esim. parkkipaikka-alueelta ja alueilta, jossa liikkuu vierailijoita sekä työntekijöitä. Kalalokit ovat pesineet vuosia tällä alueella, jolla on myös tapahtunut kalalokkien aggressiivista käyttäytymistä. Pesäpaikkojen sijainnit ovat vaihdelleet ja voivat vaihtua vuosittain.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalalokki on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu lintulaji. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista kyseisessä pykälässä mainituilla perusteilla. Kielloista voidaan poiketa, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai saavuttamiselle ja jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden, lentoturvallisuuden tai muun yleisen turvallisuuden turvaamiseksi.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalalokin pesien hävittämiseen Kone Industrial Oy:n alueelta alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2025 asti.
- 2 Lupa on voimassa Kone Industrial Oy:n tontilla hakemuksen liitekarttaan rajatulla alueella paikoissa, joissa kalalokit voivat aiheuttaa vaaraa ihmisille.
- 3 Pesintä on pyrittävä ennaltaehkäisemään ennen pesinnän alkamista ja pesinnän aikaisessa vaiheessa aktiivisten ja passiivisten häirintä- ja karkotusmenetelmien avulla. Lupa-alueella tulee liikkua usein lokkeja karkottaen. Pesinnän estämiseen voi käyttää esimerkiksi pressusteita, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja, tekokäärmeitä tai lokkien omia varoitussääniä käyttävää karkotuslaitetta.
- 4 Mikäli kalalokkeja em. toimista huolimatta pyrkii pesimään lupa-alueella, saa tällä luvalla ensisijaisesti siirtää, ja toissijaisesti hävittää, kalalokin rakenteilla olevat pesärakennelmat ja pesät.
- 5 Tällä luvalla saa poistaa vuosittain yhden (1) pesän, jossa on munia. Pesiä, joissa on poikasia ei saa siirtää tai hävittää.
- 6 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisesti toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.

- 7 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimessa) ja pyydettyessä lupa on esitettävä.
- 8 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 9 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä alueellisen ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 10 Luvan käytöstä tulee raportoida vuosittain vuoden loppuun (31.12.2024) mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/567/2024 varustettuna. Raportista tulee ilmetä siirrettyjen tai hävitettyjen pesien ja munien määrä sekä toimenpiteiden ajankohdat tapauskohtaisesti (montako pesää on siirretty tai hävitetty minäkin päivänä). Lisäksi on raportoitava käytetyistä pesinnän ennaltaehkäisy- ja häirintätoimenpiteistä sekä niiden ja pesien siirtämisen/hävittämisen vaikutuksesta kalalokin pesintään alueella. Yhteenvedon perusteella voidaan arvioida toimien vaikutusta lintujen aiheuttamiin ongelmiin alueella sekä arvioida mahdollisen uuden luvan tarvetta.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Kalalokkien aggressiivisesta pesien puolustamisesta aiheutuu vaaraa ja terveystarve alueella liikkuville ihmisille. Lupa-alueen välttäminen ei ole mahdollista, minkä vuoksi on perusteltua estää kalalokkien pesintä pesintää häiritsemällä ja pesiä hävittämällä.

Lupa-alueella on yritetty ehkäistä ongelmaa pelotteilla, mutta siitä on ollut apua vain paikallisesti alueen suuren koon takia. Toimenpiteistä huolimatta kalalokit pesivät alueella vuosittain. Ehtojen mukaisesti ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä tulee ylläpitää ja kehittää, mutta kohteen laajuuden takia esimerkiksi kattojen täysi piikittäminen ja/tai verkottaminen ei ole kohtuullista. Alueella voidaan kuitenkin kokeilla monipuolisemmin erilaisia pesimäesteitä ja pelotteita, esimerkiksi lokkien omia varoitusääniä hyödyntävää karkotuslaitetta.

Kalalokin pesinnän estäminen on alueella perusteltua, eikä tähän ole käytännössä osoitettavissa muuta tyydyttävää ratkaisua kuin ensisijaisesti pesinnän ennaltaehkäiseminen ja pesimään asettumisen häiritseminen, ja toissijaisesti rakenteilla olevien ja jo rakennettujen pesien siirtäminen, ja mikäli siirtäminen ei onnistu, hävittäminen.

Siirrettävien tai hävitettävien pesäaihioiden määrää ei nähdä aiheelliseksi rajoittaa, jotta pesintä saadaan keskeytettyä sen alkuvaiheessa ja linnut saadaan ohjattua muualle pesimään. Kun pesät hävitetään jo pesänrakennusvaiheessa eikä linnuilla ole pesissä munia puolustettavanaan, saadaan vähennettyä tehokkaasti myös lintujen aggressiivista käytöstä alueella liikkuvia ihmisiä kohtaan. Tämä vaatii aktiivisuutta pesinnän alkuvaiheessa. Katoilla tulee kierrellä usein, mieluiten päivittäin, jotta hävitettävien pesien määrä pysyy mahdollisimman pienenä eikä munimista ehdi tapahtua.

Koska toimenpiteiden tulee ajoittua pesinnän alkuun, lupa myönnetään vain yhden munapesän hävittämiseen. Aiemmalla luvalla poistettiin kolme munapesää, joissa kaikissa oli kolme munaa. Kalalokit munivat yhden munan keskimäärin kahden vuorokauden välein, vaihteluvälin ollessa 1–3 päivää. Tämän perusteella kattokierroksia ja aktiivista karkottamista on mahdollista ja tarpeen tehdä useammin kuin ennen. Poistettujen pesien ja pesäaihioiden paikalle voidaan myös asentaa pelotteita, jotka estävät lokin välittömän palaamisen ja munimisen pesän poistosta huolimatta. Mikäli kaikesta huolimatta useampi kalalokki onnistuu munimaan ja aiheuttaa akuutin vaaratilanteen, voi munien siirtämiseen tai hävittämiseen hakea erikseen poikkeuslupaa.

Aktiivisella ennakoivalla karkottamisella on mahdollisuus vaikuttaa niin, että linnut eivät hakeudu yhtä aktiivisesti paikalle pesimään seuraavana pesimäkautena.

Lupa on myönnetty kahdeksi pesimäkaudeksi. Kahden vuoden jälkeen on mahdollista arvioida poikkeusluvan tarvetta ja ennaltaehkäisy menetelmien toimivuutta uudelleen.

Luvan mukainen kalalokkien pesinnän estäminen ei heikennä kalalokin suotuisaa suojelutasoa, sillä lajin kanta alueella on elinvoimainen. Pesinnän estämisen painopisteen ollessa pesinnän alkuvaiheessa, osa häirityistä linnuista ohjautuu todennäköisesti muualle pesimään, mikä pienentää toimenpiteiden vaikutusta alueen kalalokkipopulaation pesimämenestykseen.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 89 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Valtioneuvoston asetus (1215/2023) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2024

Päätöksen voimaantulo

Päätöksen mukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä luvan saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan ja mahdollisen muutoksenhaun jälkeen.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Kaisa Merimaa ja ratkaisut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Hyvinkää hyvinkaa@hyvinkaa.fi

Uudenmaan ELY-keskus kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Helsingin seudun lintutieteellinen yhdistys Tringa ry. suojelusihteeri@tringa.fi

Keski- ja Pohjois-Uudenmaan Lintuharrastajat Apus ry honkala.juha@gmail.com

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry uusimaa@sll.fi

Tapiola Kanta-Häme - Uusimaa ry info@tapiolary.com

Itä-Uudenmaan poliisilaitos kirjaamo.ita-uusimaa@poliisi.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/567/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/567/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Aalto Tapio 26.02.2024 12:29

Esittelijä Merimaa Kaisa 26.02.2024 12:28

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näydetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näydetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Puhelin: 029 56 42069
Telefax: 029 56 42079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi
Aukioloaika: 8.00–16.15
Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.